

Reactie Aedes op de consultatie van Wetsvoorstel i.v.m. expliciete grondslagen voor woningcorporaties voor (bijzondere) persoonsgegevens

3 januari 2025

Inleiding

Aedes maakt graag gebruik om een reactie te geven op het voorliggende wetsvoorstel. We zijn allereerst positief over de erkenning dat corporaties bijdragen aan de leefbaarheid van wijken en buurten. Het is goed dat de mogelijkheid wordt geschapen om medische persoonsgegevens met zorgpartijen en gemeente te delen om daar waar nodig meer ondersteuning aan huurders en buurten te kunnen geven.

Het wetsvoorstel mist echter naar ons inziens de noodzakelijke grondslag om waar nodig strafrechtelijke gegevens te kunnen verwerken ter bestrijding van ernstige overlast, intimidatie en ondermijning.

Het kunnen verwerken van strafrechtelijke gegevens is noodzakelijk.

Veel kwetsbare wijken staan steeds meer onder druk door drugsgerelateerde activiteiten en andere soorten ondermijning. De enorme toename in het aantal explosies bij woonhuizen is het meest schrijnende voorbeeld hiervan. Als corporaties, gemeenten en politie over en weer geen informatie van strafrechtelijke aard mogen uitwisselen en zij elkaar niet mogen waarschuwen voor eventuele risico's, komt de veiligheid van medewerkers en omwonenden in gevaar. En dat gaat bovendien ten koste van de leefbaarheid van de wijk. Het onthouden van de bevoegdheid om over en weer signalen te kunnen geven van strafrechtelijke aard miskent dat corporaties volwaardige partners zijn in de aanpak van ondermijning en veiligheid in de wijk en het hun wettelijke taak is zo veel mogelijk bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten. Het maakt corporaties vleugellam om beschermende maatregelen te nemen.

Het argument dat 'het bellen naar de politie' geen strafrechtelijk gegeven is, miskent dat situaties waarbij politie diverse malen daadwerkelijk is opgetreden wel degelijk relevante strafrechtelijke gegevens zijn (bijv tegen dealers, bij agressie tegen burens of intimatie, zware overlastveroorzakers en ernstig verwarde personen) .

Geen sprake van handelingsverlegenheid

In de toelichting onder 2.4.2 wordt ten onrechte gesteld dat er geen noodzaak is gebleken om strafrechtelijke gegevens met corporaties te delen anders dan bij het verlenen van een woonvergunning. Het argument dat 'het bellen naar de politie' geen strafrechtelijk gegeven is, miskent dat situaties waarbij politie diverse malen daadwerkelijk is opgetreden wel degelijk relevante strafrechtelijke gegevens zijn. In de toelichting (blz 12 bovenaan) wordt dan ook ten onrechte gesteld dat het 'lijkt 'te gaan om handelingsverlegenheid. Weliswaar is het bellen naar de politie geen strafrechtelijk gegeven, maar het opslaan en registreren van invallen door de politie zodra die zijn waargenomen of het registreren van eerdere meldingen van bedreigingen of geweldpleging zijn dat absoluut wel. Het is noodzakelijk dat corporaties deze informatie in hun systemen kunnen opslaan en zo nodig intern en extern delen als dat nodig is om eigen personeel, huurders en omwonenden te beschermen.

Voor zover er reeds sprake zou zijn van handelingsverlegenheid is dat omdat de regelgeving dus kennelijk onduidelijk is. Dit wetsvoorstel komt voort uit de wens van alle partijen in het

veld om meer duidelijkheid te geven wat wel en niet mag. Aan dat doel wordt voorbij gegaan door te stellen dat er geen nadere regeling nodig is vanwege vermeende handelingsonbevoegdheid. Woningcorporaties en haar samenwerkingspartners in het sociaal domein, waaronder zorgpartijen, politie en gemeente hebben er dringende behoefte aan om zekerheid te krijgen dat uitwisseling van relevante gegevens omtrent onaanvaardbaar en mogelijk ondermijnend huurdersgedrag toegestaan is. Ook als dat strafrechtelijke gegevens betreffen. In eerste instantie om te kijken of zorg en begeleiding kan worden geboden aan betrokkenen en omwonenden, maar ook om gezamenlijk de ondermijning (overlast, bedreiging, intimidatie, prostitutie, mensenhandel, drugshandel,) effectief aan te kunnen pakken.

[Maak in deze wet mogelijk dat corporaties en gemeenten, politie en andere overheidspartijen over en weer informatie mogen uitwisselen, waaronder nadrukkelijk ook strafrechtelijke gegevens, voor zover dat noodzakelijk is om de veiligheid van huurders en personeel van toegelaten instellingen te waarborgen en de leefbaarheid in de wijk te bevorderen.](#)

Politiegegevens

Er ligt hier ook een relatie met de Wet Politie Gegevens. Naast duidelijke gevallen van crimineel gedrag geldt ook voor personen die vanwege problemen ernstige overlast veroorzaken, dat er ook bij de politie relevante informatie beschikbaar is. Artikel 18, 19 en 20 Wet politiegegevens bieden weliswaar formele grondslagen voor gegevensverstrekking aan derden maar alleen in het geval dat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Nog te vaak zien corporaties zich geconfronteerd met een discussie met of binnen de politie in hoeverre corporaties als derden kunnen worden aangemerkt, en of er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Na invoering van de Wet Aanpak Woonoverlast zijn politie en justitie zeer terughoudend om rechtstreeks met corporaties informatie te delen. In veel gevallen wordt volstaan met het verstrekken van informatie aan de burgemeester en is aan het de burgemeester of hij of zij die wil delen met de corporatie. Het zou een gemiste kans zijn om in dit wetsvoorstel aan die discussie en ogenschijnlijke onduidelijkheid geen oplossing te bieden. [Het is van belang dat er een koppeling wordt gemaakt met de Wet politiegegevens, waarbij corporaties expliciet in een Besluit, AmvB of regeling als 'derden' worden aangemerkt in de zin van artikel 18, 19 en 20 Wet politiegegevens.](#)

Leefbaarheid en Zorg

Voor wat betreft het onderdeel leefbaarheid en medische gegevens wil Aedes verwijzen naar het rapport van het schakelteam van dhr. Hoes van september 2018, "Op weg naar een persoonsgerichte aanpak". In het eindrapport werd geconcludeerd dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van corporaties, gemeenten en zorgpartijen bij het bieden van passende woonoplossingen voor kwetsbare groepen en is geadviseerd maatregelen te nemen ter bevordering van een intensieve samenwerking tussen woningcorporaties en andere zorgpartners (gemeenten, zorginstellingen, politie enz.). Waaronder verbetering van het uitwisselen van persoonsgegevens, waaronder in sommige gevallen medische gegevens. Aedes is verheugd dat de overheid thans aan die oproep gehoor geeft.

Aedes wil hieronder enige suggesties geven om het wetsvoorstel nog beter te maken:

- **Artikel 61v tweede lid**

Met betrekking tot verwarde huurders werken corporaties veel samen met zorgaanbieders in de zin van artikel 1 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. (Wvggz). De samenwerking wordt vaak bemoeilijkt omdat medewerkers van de GGZ zich niet bevoegd achten om relevante informatie over huurders met de corporatie te delen, waardoor corporaties niet kunnen bijdragen in een eventuele oplossing.

[Voeg toe; een zorgaanbieder als bedoeld in artikel 1 van de Wvggz'](#)

- **Artikel 61v vijfde lid**

In het vijfde lid van artikel 61v wordt de bevoegdheid van corporaties om gegevens van huurders aan zorgaanbieders te verstrekken uitgesloten als het gaat om kinderen. Aedes begrijpt de noodzaak van deze beperking niet en vindt deze onwenselijk. Deze beperking kan immers betekenen dat juist in de situatie dat een minderjarige overlast veroorzaakt en de ouders niet in staat zijn of de wil hebben om adequaat op te treden, de corporatie geen mogelijkheden heeft om ter zake van het gedrag van de minderjarige hulp in te roepen bij zorgpartijen of een signaal te geven aan de gemeente en/of politie. Corporaties willen juist ontruiming van het gehele gezin voorkomen en moeten daarom de bevoegdheid hebben om buiten de ouders/huurders om begeleiding of zorg te zoeken voor de minderjarige bewoner.

[Schrap het vijfde lid van artikel 61v!](#)

- **Artikel 61v zesde lid**

Artikel 6b verplicht de corporatie gegevens te verwijderen nadat de urgente woningzoekende een woning is toegewezen. Algemeen uitgangspunt is dat persoonsgegevens alleen verwerkt kunnen worden als en zolang dat noodzakelijk is voor het doel waarvoor die gegevens verzameld zijn. Voor zover de gegevens ná het aangaan van de huurovereenkomst niet meer relevant zijn, moeten ze reeds ogv de bestaande regelgeving verwijderd worden. Wat dat betreft is onderdeel b van het zesde lid overbodig.

De informatie met betrekking waarom de woning juist voor deze urgent passend is kan echter relevant blijven gedurende de hele huurperiode en wellicht ook bij einde van de huur en doorstroming. Stel dat het gaat om een persoon met een beperking die een aangepast woning met traplift toegewezen krijgt. Als dan alle gegevens verwijderd moeten worden, hoe moet dan worden bijgehouden dat het gaat om een aangepaste woning en wie van de bewoners een beperking heeft? Dat kan tot onaangename verrassingen leiden als er reparatiewerkzaamheden of verduurzaming uitgevoerd moet worden. Daarnaast heeft de corporatie in sommige gevallen de bevoegdheid de huur op te zeggen als de bewoner met de beperking er niet meer woont. Vgl artikel 7:274a BW [Dringend eigen gebruik; gehandicapte \(7:274a BW\)](#). Als de vereiste gegevens over de bewoner met de beperking niet meer in de systemen staan wordt de corporatie ten onrechte een wettelijke opzeggingsbevoegdheid onthouden.

[Schrap onderdeel b van het 6^e lid óf voeg aan onderdeel b toe ; 'voor zover de gegevens niet meer noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de huurovereenkomst'.](#)

- **Inkomensafhankelijke huurverhoging**

Chronisch zieken en mensen met een handicap kunnen uitgezonderd zijn van inkomensafhankelijke huurverhoging. Het is nodig dat corporaties gegevens over chronische zieken in hun systemen mogen verwerken, zodat niet ieder jaar de huurders bezwaar hoeven te maken en corporaties die bezwaren moeten afhandelen.

[Voeg aan het voorstel toe de mogelijkheid om persoonsgegevens te verwerken van personen die behoren tot de groep chronisch zieken en gehandicapten als bedoeld in artikel 10 Uitvoeringsregeling Huurprijzen en reeds eerder om die reden succesvol bezwaar hebben gemaakt tegen een inkomensafhankelijke huurverhoging.](#)

- **Artikel 61v lid 7 onder c**

Algemeen uitgangspunt van gegevensbescherming is dat persoonsgegevens alleen gebruikt mogen worden voor het doel waarvoor ze verzameld zijn. Het helpen van de betrokkene, het aanpassen van de dienstverlening aan de betrokkene en het bevorderen van de leefbaarheid van de wijk en de veiligheid van de bewoners.

Medische informatie over een bewoner zal op zich zelf nooit aanleiding zijn om de huurovereenkomst met een huurder te beëindigen. Opzeggingsgronden in de wet zijn immers gelimiteerd. Behoudens in het geval van artikel 7:274a BW kan de huur niet worden opgezegd of worden ontbonden vanwege een bepaalde medische toestand. Ontbinding van een huurovereenkomst vindt alleen plaats als de huurder zich niet als een goed huurder gedraagt en van de verhuurder in redelijkheid niet verwacht hoeft te worden de huurovereenkomst voort te zetten. Daarbij kijkt de rechter naar omstandigheden van het geval en of ontruiming noodzakelijk is om de omwonenden te beschermen tegen agressief of overlastgevend gedrag van die huurder. Juist de informatie die van de zorgpartijen komt kan van doorslaggevende betekenis zijn om te bepalen of in redelijkheid te verwachten valt dat de huurder zijn gedrag zal veranderen. De verkregen gegevens zijn dan ook in sommige gevallen voor corporaties noodzakelijk om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen: namelijk zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving. Dit kan gaan knellen als beëindiging als ultimum remedium aan de orde is. Bovendien geldt dat de van de zorgverlener ontvangen gegevens ook nog eens via een andere weg kunnen zijn ontvangen via een casuoverleg of getuigenverklaring of verklaring van betrokkene zelf. Het is onlogisch om juist voor dat doel het gebruik van die gegevens te verbieden.

[Schrap onderdeel c van het zevende lid van artikel 61v.](#)

Voor meer informatie:

Pieter van Hulten; belangenbehartiger leefbaarheid

Tel. 06-5340 3524/ p.vanhulten@aedes.nl

Bart de Jonge, belangenbehartiger juridische zaken

Tel. 06-8201 3078 / b.dejonge@aedes.nl